

Ο ΓΑΛΑΝΟΓΕΝΗΣ

Ἡ οἰκογένεια μου εἶνε φτωχή. Ὁ πατέρας μου εἶνε ἓνας ἄνθρωπος περασμένης ἡλικίας. Τὸ κάτασπρό του σαρίκι σκεπάζει πάντα τὸ κεφάλι του ποῦναι γεμᾶτο ἀπὸ κάτασπρες τρίχες. Ὅταν τὸ βγάζει μπορεῖς νὰ ξεχωρίσεις καλὰ μιὰ βούλλα, ποῦ βρίσκεται λίγο πῶ πάνω ἀπὸ τὸ ζερβό του μιλίγγι ποῦναι χωρὶς μαλιά. Τὰ μοῦτρα του ζαρωμένα. Τὰ λίγα σταχτιά γενάκια ποῦ ξεφυτρώνουνε δῶ καὶ κεῖ τοῦ δίνουνε ἓνα ὕφος ἱμάμη ποῦναι ὅλος ἀφοσιωμένος στὸν Ἀλλάχ. Τὸ κούτελλό του, θάλεγε, πῶς εἶνε κανένας πολυτάραχος ὠκεανός. Ἡ μύτη του μακρουλή, στὸ ἀριστερὸ μέρος φέρνει μιὰ γαλανὴ στάμπα.

Μικρὸ παιδί τοῦκαμαν αὐτὸ τὸ σημάδι. Ἔθιμο.

Ποτὲ μου δὲν εἶδα τὸ μουστάκι του νᾶνε σηκωμένο. Ἄσπρο, ἄσπρο, σὰ δυὸ σταλαχτίτες ποῦ κρέμονται πρὸς τὰ κάτω. Τὰ μάτια του πράσινα. Τὰ ματόκλαδα λείπουνε καὶ γι'αὐτὸ δὲ μπορεῖ νὰ δεῖ μακριά. Στὴν ἄκρη τῶ ματιῶ του μπορεῖς νὰ δεῖς λίγη τσίμπλα. Τὸ πηγοῦνι του λίγο μακρουλὸ φέρνει κάμποσες βαθιὲς ζάρες ποὺ σχηματίζουνε μικρὰ τρίγωνα καὶ τετράγωνα.

Ἡ δουλιά του εἶναι βαρκάρης. Μὰ τώρα στὰ τελευταῖα τὴ πούλησε τὴ κόκκινη βάρκα γιατί δὲν μπορούσε πιά νὰ δουλεύει. Θέλησε νὰ ξεκουράστει καὶ νὰ φροντίσει πιά καὶ γιὰ τὴ ψυχὴ του. Μὲ τὰ χρηματάκια ποὺ πήραμε ἀπὸ τὴ κόκκινη βάρκα ἄνοιξε ἓνα μικρὸ μαγαζί. Πῆρε κάμποσα ἱερὰ βιβλία, ἓνα χρυσὸ Κοράνι καὶ τᾶβαλε δίπλα στὸ ντιθάνι μας. Τὰ διαβάζει συχνὰ καὶ τὸν ἀκοῦμε γύρω του καθισμένοι ἐγώ, ἡ μάνα μου, κι' ἡ ἀδερφή μου μὲ σεβασμό. Στὸ γτιθάνι βρίσκεται ἀπλωμένο ἓνα κόκκινο ταπέτο ποῦ τοῦ τ'ἔχε δώσει ὁ παποῦς μου. Κόκκινο, μὲ κάστρα πάνω κεντητά, ποῦ μὲ βλέπουνε βουβά.

?

Τρεῖς μαξιλάρες ποῦνε πρικιὸ τῆς μάνας μου, φκιαγμένες
μὲ κίτρινο μετάξι, χρησιμεύουνε γιὰ νὰ ἀκουμπᾷ ὁποῖος
καθίζει. Ὁ ναργιλὲς τοῦ πατέρα μου πάντοτε δίπλα. Τὸν
εἶχε πόρει ἀπόνα μπέη ποὺ τοῦθγαλε τὸ μπαούλο του
κρυφά. Εἶχε μέσα, μᾶς ἔλεγε ὁ πατέρας κόντρα-πάντο.
Ἀκόμα τώρα ποὺ γράφω βρίσκεται δίπλα μου.

Γιάλιнос. Ἐχει κάτι κίτρινα καὶ ἄσπρα λουλούδια ποὺ
σκεπάζουνε μιὰ γυμνὴ γυναῖκα.

Ἡ ἀδερφή μου εἶνε τόσο ὠμορφη—μολονότι κόρη ἑνὸς
βαρκάρη φτωχοῦ—ποῦ ὁ πατέρας μου τὴν ἀγαπᾷ πιότερο
ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους τοῦ σπιτιοῦ μας. Θυμοῦμαι
πῶς ὅταν ἤμαστε μικρὰ παιδιὰ—τί καιρὸς εὐτυχισμένος!—
μὲ τὶς γαλανὲς βαρκοῦλες, τὰ κόκκινα φεσάκια, ἐκείνην
ἐπαιρνε πάντα στὴν ἀγκαλιά του γιὰ νὰ τῆς πεῖ παραμύθια.

Ἡ μάνα μου βρίσकेτον παρακεῖ. Ἐκοθε κορμίδι μέσα
στὸ λάδι γιὰ νὰ τὸ ρίξει στὸ φαῖ ποὺ μᾶς τοίμαζε.

Ἦτανε μιὰ μέρα ποῦ χιόνιζε. Ἐβρεχε κι' ὅλας ἀπὸ
καιρὸ σὲ καιρὸ.

Καιρὸς ἔλεεινός!

Ψυχὴ δὲ βρίσकेτον στοὺς δρόμους. Ὁ ἀφέντης μου ἔμεινε
μὲς τὸ σπῆτι. Πῆρε τὸ Κοράνι διάβασε λίγο, ὕστερα
ἔψαλε.

Τέλειωσε.

Ἡ μάνα μου μπροστὰ στὸ τζάκι τοῦ ἔφκιανε καφέ,
ὕστερα πῆρε λίγο ντουμπεκὴ, τὸν ἔβρεξε, τὸν ἔβαλε πάνω
στὸ ναργιλέ κι' ἔπιασε τὴ μασὰ γιὰ νὰ βάλει δυὸ τρία
κάρβουνα. Πῆγα κοντά της. Ὁ πατέρας μου βαστοῦσε τὰ
κομπολόγια ποῦσανε μαῦρα. Τὰ παιζε καὶ τὰ χεῖλια του
λέγανε προσευχές. Ὁ Ἀλλὰχ νὰ τὸν φυλάει! Εἶνε ἓνας
θεοσεβέστατος ἀνθρώπος. Πῆρα κρυφὰ τὸ στόμα τοῦ ναρ-
γιλὲ καὶ ρούφιξα δυὸ τρεῖς φορές. Ζαλίστικα λίγο. Ἡ
μάνα μου ἔφερε τὸ ναργιλέ καὶ τὸν καφέ στὸν ἀφέντη μας.
Κάθησε κοντά του σχεδὸν ξαπλώνοντας πάνω του. Τῆς
ἔδωσε ὁ ἀφέντης μας τὸ ναργιλέ καὶ φούμαρε. Τέντωσε
τὸ κορμί της. Βλεπόντουσαν στὰ μάτια. Ἡ ἀδελφή μου
κοιμᾶτον δίπλα μας. Πῆρα ἓνα μαξιλάρι, προικιὸ τῆς μά-
νας μου καὶ ξάπλωσα. Στὸ τζάκι ἡ φωτιά ἀνάβε. Ἐξω ἡ
βροχὴ καὶ ὁ ἀγέρας βογκοῦσαν σὰ δυὸ θεριὰ ἀνήμερα.
Ζαλισμένη ἡ μάνα μου παρακάλεσε τὸν πατέρα μου νὰ τῆς
πεῖ κανένα πυραμύθι ἀπὸ κεῖνα ποῦξευρε. Μόλις τᾶκουσα

γύρισα τὴ πλάτη μου, στοὺς γονιούς μου, καὶ ἔκλεισα τὰ μάτια μου γιὰ νὰ νομίσουν πῶς κοιμοῦμαι. Μὲς ἀπὸ τὰ τσίνορά μου ἔβλεπα τὴ φωτιά τοῦ ἀναβε στοῦ τζάκι. Ποῦ καὶ ποῦ ἄκουες κανένα κρότο στοῦ τζάκι, κανένα τρίξιμο. Ἐξω ἔβρεχε χιόνιζε. Τὰ μάτια μου τᾶκλεισα καλά, κι ἄρχισα νὰ ρουχαλίζω, ψεύτηκα.....

..... Τὸ παλάτι βρίσκεται μακριά. Γύρω του δέντρα μὲ πυκνοὺς κλάδους. Μιὰ λίμνη ποῦ καθρέφτιζε τὸ γαλανὸ οὐρανό. Αὐτὴ τὴ μέρα ἦτανε τὸ νερό της σταχτὶ γιατί ὁ οὐρανὸς ἦτανε γεμάτος ἀπὸ σταχτιὰ σύνεφα. Λένε πῶς τὸ παλάτι εἶχε τρακόσιες τριάντα τρεῖς κάμαρες. Σὲ κάθε κάμαρη βρίσκεται καὶ ἀπὸ μιὰ βασιλοπούλα. Ὁ ἄρχοντας τοῦ παλατιοῦ ἦτανε στοῦ πιὸ ψηλὸ πυργίσκο τοῦ σεραγιοῦ. Κρατοῦσε στὴ δεξιά του μὲ πάντα κρεμασμένα τὰ κλειδιά. Στὴ ζερβὴ του ἔνα χρυσὸ δαμασκηνὸ γιαιαγάνι. Περιπατοῦσε καὶ τὸ περπάτημά του, νόμιζες, πῶς ἦτανε μουσικὴ ποῦ ἔπαιζε τοὺς ὡραιότερους, ἀπαλόσυρτους, μακρόσυρτους ἀμυνέδες. Φοροῦσε πάντοτε χρυσά.

Τὸ κεφάλι στολισμένο μὲ κεῖνα τὰ ὑφάσματα ποῦ ἔχουν ὅλα τὰ χρώματα τῶν πουλιῶν. Ὑφασμα μεταξωτό. Στὴ ζερβὴ μεριὰ πέφτανε τὰ κρούτσελλα τοῦ ὑφάσματος. Τὰ μάτια του πιὸ μαῦρα κι ἀπ' τὸ πυκνότερο σκοτάδι τῆς συνεφιασμένης νύχτας, τῆς ἀφέγγαρης. Τὰ γένια του ἦσανε διαφορετικὰ ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Γαλανὰ ἀποτελοῦσαν μιὰ σουβλερὴ πυραμίδα.

Τα χεῖλη του κόκκινα σὰ τὰ ρόδα τοῦ μαγιοῦ ἢ σὰ τὰ σύνεφα τῶν βραδινῶν ποῦ τὰ χρωματίζει, ὁ μπογιατῆς, ὁ ἥλιος, ὅταν βουτᾷ στὴ θάλασσα.

Τὸ χρυσὸ φόρεμά του ἄστραφτε σὰ τὸν ἥλιο. Οἱ δοῦλοι τοῦ οἱ μαῦροι ἦσανε ὅλοι εὐνοῦχοι. Κρατοῦσαν στὸν ὦμο τὸ σπαθὶ βγαλμένο ἀπὸ τὴ θήκη. Στεκόντουσαν σὰν ἀγάλματα.

Φυλάγανε.

Βρισκόντουσαν τρεῖς σὲ κάθε κάμαρη. Κι' οἱ τρεῖς τοὺς στολισμένοι μὲ τὴν ἴδια στολή. Κάθε στολή καὶ χρῶμα.

Καὶ κάθε τόσο βοῦίζε τὸ πρόσταγμα τοῦ ἀρχιευνούχου:

— «Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Ἀλλάχ, βιγλάτορες, φυλάχτε!»

Τὴ νύχτα ποτὲ δὲν ἀναβγαν φῶτα. Ὅλο τὸ σεράγι βουτιέτουν σὲ πυκνὸ σκοτάδι. Κάθε νύχτα θὰ μπορούσες

ἀπόμερα βρισκόμενος νὰ ἀκούσεις τοὺς γλυκοὺς, μακρόσυρ-
τους ἀμανέδες τῶν κλειδιῶν. Ὁ γαλανογένης ἄρχοντας
τότε περπατοῦσε. Τὴν ἡμέρα κοιμάτον. Τὴ νύχτα γύριζε
τὶς κάμαρες ποὺ βρισκόντουσαν κλειδομένες οἱ βα-
σιλοπούλες.

Σὲ κάθε κάμαρη ἐχτός ἀπὸ τὸ στόλισμα ποὺ σῆριχνε σὲ
ἐκσταση βρίσκεται καὶ ἓνα κρεβάτι. Τὰ πουντουλένια στρώ-
ματα, μαξιλάρια, ἴσανε ντυμένα μὲ τὰ ὠραιώτερα μετά-
ξια. Στὸ πάτωμα στρωμένα ἀκριβὰ χαλιά. Κάθε βασιλο-
πούλα φοροῦσε ἓνα λεπτὸ μεταξένιο φόρεμα. Στὰ πόδια
χρυσοκέντητες παντοφλες. Κάθε κάμαρη μοσχοβολοῦσε
ἰδιαίτερα. Τὴ νύχτα ὁ γαλανογένης κατέβαινε. Οἱ τρεῖς
δοῦλοι σκύθανε βαθιά. Κατεβάζανε τὰ σπάδια καὶ τὰ βά-
ζανε στὶς θῆκες τους. Ἐψάλναν ἓνα παράξενο ἀμανὲ ποὺ
ἔλεγε λόγια ἐρωτικά. Ἡ πόρτα ὕστερα κλείνετον ἀπὸ τὸν
γαλανογένη ποὺ πέρασε.

Οἱ δοῦλοι κάθε κάμαρας ποὺ ἔμπαινε ὁ γαλανογένης
φεύγανε νὰ κοιμηθοῦνε. Ὁ πύργος ἔμενε βουτιγμένος σὲ
μιὰ θαριὰ σιωπὴ, ἄλυτη, σὲ ἓνα πυχτὸ σκοτάδι. Ἡ βασιλο-
πούλα, ποὺ βρίσκεται στὴ κάμαρη ποὺ μπήκε ὁ γαλανογένης,
ἔτρεμε πάνω στὸ πουντουλένιο κρεβάτι. Φοβότανε τρομερά.

δολε;

Ἡ καρδιά της χτυποῦσε.

Μὰ στὴ διπλανὴ κάμαρη βρισκότανε ἄλλη κλεισμένη
βασιλοπούλα. Αὐτὴ παραστρατημένη, κατάντησε νὰ μπῇ
στὸ σεράγι τοῦ γαλανογένη. Εἶχε ἀκούσει τὸ ἔμπα τοῦ
γαλανογένη. Φανταζότανε πὼς ἡ διπλανὴ της θάτανε μιὰ
παρθένα, μιὰ κόρη ποὺ ἄρπαξε ἡ ποὺ ἀγόρασε ὁ γαλανο-
γένης. Καταλάβαινε πὼς θὰ βρίσκεται σὲ ἀγωνία, γιατί
καθὼς θάτανε πρωτάρισσα θὰ τρεμε σύγκορμη. Καὶ σκεφ-
τόμενη ἔτσι σκεφτόντανε σωστά. Μὲ τὶς σκεψες αὐτὲς
ἄρχισε νὰ γελᾷ. Τὸ γέλιο της ἀντήχησε δυνατά, σὰ βαθεῖα
εἰρωνεία τῆς τύχης τῆς ἀλλήνης βασιλοπούλας.

Ὁ γαλανογένης πλησίασε στὸ κρεβάτι τῆς βασιλοπούλας.
Ἡ βασιλοπούλα ἔνοιωσε κοντὰ της τὴν ἀνάσα τοῦ γαλα-
νογένη. Ἡ καρδιά της χτυποῦσε δυνατά. Ἀπὸ καιρὸ σὲ
καιρὸ ἀκούετον τὸ χτύπημα ἑνὸς κλειδιοῦ πάνω σ' ἄλλο
κλειδὶ ποὺ κρέμουνταν στὴ μπάντα τοῦ γαλανογένη. Ὁ
ἦχος του ἔμοιαζε σὰ καμπάνα νεκρώσιμη. Ὁ ἀντίλαλος
του μὲς τῇ κάμαρῃ ἦτανε καμπάνα γάμου.

Σιωπὴ.

Ἡ ἀνάσα τοῦ γαλανογένη ἄρχοντα πλησίαζε τῇ βασιλοποῦλᾳ.

Ἡ ξανθιά βασιλοποῦλα, γιατί ξέχασα νὰ σοῦ πῶ πῶς ἦτανε τέτοια, ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ἀγκάλιαζε τὸ κορμί της μὲ τὰ ἴδια της χέρια, ἀνοιγόκλεινε τὰ μάτια της. Ἀγκάλιαζε κι' ἔσπρωχνε διαδοχικὰ τὸ θάνατο.

Ἀκούστηκε: Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Ἀλλὰχ βιγλάτορες, φυλάχτε!

Ἡ βασιλοποῦλα ἔτρεμε...

Σπάρασε σὰ τὸ ψάρι ποῦ βρίσκεται μὲς στὸ καλάθι τοῦ ψαρά. Γύρευε ξανὰ νὰ σαρτάρει ἀπὸ τὸ φοβερὸ καλάθι τὸ μπλεγμένο μὲ τὰ ἄγρια βοῦρλα στὴ γαλανὴ θάλασσα!!!

Πόσο μακριὰ μὰ καὶ πόσο κοντὰ βρίσκεται τὴ γαλανὴ θάλασσα!!! Σπάρασε!

Ἡ ζέστα τοῦ χνώτου του τῆς ἄγγιζε πότε τὰ μάτια, ποὺ σφαλοῦσαν ἀμέσως, πότε τὰ μάγουλα ποῦ κουνιόντουσαν σπασμωδικά, πότε τὰ χεῖλη, ποὺ ἔσφυγγε τὸνα τᾶλλο μὲ δύναμη.

Φίλημα!

Ἡ ξανθιά βασιλοποῦλα λιγοθύμησε. Τὰ γαλανὰ γένια τῆς χάδεψαν τὸ κάτασπρὸ λαιμό. Τὸ φίδι κολουρίαζε τὸν ἄνθρωπο. Τὸ σκοτάδι πυχτό. Τὰ κόκκαλα του ἐλιώναν. Ἐνα, ἕνα κόκκαλο σποῦσε, σὲ μύρια κομματάκια. Τὸ σῶμα του ὕστερα γινότανε μακρουλό.

Μάκραινε, μάκραινε, μάκραινε...

Γίνηκε τὸ σῶμα του σὰ μιὰ πολὺ μακριὰ βελόνα. Τὸ φίδι κολουρίαζε τὸν ἄνθρωπο. Τὰ μάτια τοῦ ἀνθρώπου χύθηκαν. Τὸ νερό τους γίνηκε ἕνα ποτάμι ποῦ πήγαινε νὰ σβύσει τὸν ἥλιο.

Ἐτρεχε τὸ φίδι ἄνοιξε τὸ στόμα του. Ἡ γλῶσσα ἦτανε χωρισμένη σὲ δύο. Σάλευε. Ἀπλώνετον. Γινότανε πλατιά. Ἐτρεμε. Τὸ φίδι ἄνοιγε τὸ στόμα του. Τὰ μάτια του ἦσανε κόκκινα. Χάσανε τὸ χρῶμα τους. Μαύρισαν.

Ὁ ἄνθρωπος γίνηκε τόσο μακρουλὸς ποῦ χάθηκε.

Ἡ γλῶσσα τοῦ φιδιοῦ ἔτρεμε σὰ φωτιά πάνω στὸ νερό. Τὰ μάτια του μαύρισαν. Τὰ ρουθούνια του ἀνοιγόκλειναν.

....Τὸ σῶμα τῆς βασιλοποῦλας μαζεμένο στὴν ἀγκάλη τοῦ ἄρχοντα ἔβραζε. Τὸ ἄφισε. Πῆρε τὰ μύρια ποῦ βρι-

σκόντουσαν παρακεί. Ἔλουσε τὸ πρόσωπο τῆς βασιλοπούλας. Τὰ μάτια τῆς ἄνοιξαν. Ἀνάσανε. Φίλημα!

..... Τὸ μαυρομάνικο μαχαῖρι γέλασε. Θέλησε νὰ κόψει τὰ κόκκινα ρόδα ποῦ προτῆτερα χάδευε, φιλούσε. Τὰ κόκκινα ρόδα στολίζανε παρθενικὸ κεφάλι. Τὰ ρόδα φιλούσανε τὸ κεφάλι, φιλούσανε τὴ τρεμόσβυστη λάμψη τῶν ἄστρων ποῦ τᾶσφιγγε στὴν ἀγκαλιά τους. Τὸ μαυρομάνικο μαχαῖρι ἀλόλαψε ἴσαμε τὸ κόρο, ὅλο τὸ ἄρωμα τῶν ρόδων, ὅλη τὴ παρθενιά τους.

Τὰ ρόδα μοιάζανε σὰ σύνεφα βραδιῶν. Δόσανε ἀνήμε-
ρα ὅτι εἶχανε παρθενικὸ ὅτι ὠραῖο, ὅτι ἀφράτο γιὰ νὰ σκοτωθοῦν ἀπὸ τὸ μαυρομάνικο μαχαῖρι ποῦ κορέστηκε. Τὸ κεφάλι τὸ παρθενικὸ γδύθηκε ἀπὸ τὰ ρόδα. Τὰ ρόδα ἔκλαψαν ἀναστέναξαν, πέθαναν.... Τὸ μαυρομάνικο μαχαῖρι γέλασε.....

..... Τὸ σπαθὶ σηκώθηκε. Ἀστράψε μέσα στοῦ πικνὸ σκοτάδι. Ἡ λάμψη φώτισε τὸ πρόσωπο τῆς ξανθιάς βασιλοπούλας. Τὰ χεῖλη τῆς ἔτρεμαν. Νοιώθανε ἀκόμα ἡδονή... Τὰ μάτια τῆς ἀκόμη σφαιλιστὰ ὄνειρευονταν τὴν ἡδονή. Τὸ σπαθὶ ἔπεσε!

Ξανάστραψε! Ἐφώτισε τὴν κάμαρη. Φάνηκαν τὰ γαλανά γένια... Ἡ ἡδονὴ τάχε καταπλημυρίσει, τὰ κόρεσε.... Τὸ κεφάλι τῆς βασιλοπούλας ἔπλεε στοῦ αἵμα!

..... Τὰ κάρβουνα τοῦ ναργιλὲ ἔσβυσαν. Ἡ φωτιά στοῦ τζάκι ἔσβυσε. Τὰ κάρβουνα μονάχα γιάλιζαν σὰν ἄπειρα μάτια ποῦ μὲ κύταζαν.

Ἐξω τὸ χιόνι, ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ἡ βορρὴ, κι' ὁ ἀγέρας ξακολουθοῦσαν νὰ μουγκρίζουν σὰ θεοῖα ἀνήμερα....

Ἀλεξάντρεια 1923

ΑΛΗΤΗΣ ΖΑΛΙΧΑΣ